

Konsultacije sa slovenačkim civilno-društvenim akterima o Inicijativi za REKOM

Ljubljana, Slovenija
22. mart 2011.

Druge konsultacije sa slovenačkim civilno-društvenim akterima je organizovao Mirovni inštitut, nacionalna kancelarija Koalicije za REKOM. Na konsultacijama je bilo 27 učesnika, i troje posmatrača (predstavnici ambasada Republika Srbije i Hrvatske i Ministarstva unutrašnjih poslova). Među učesnicima su bili članovi Koalicije, i učesnici prethodnih regionalnih konsultacija iz Slovenije. Dodatne informacije o statutu su dali predstavnik Koalicije za REKOM iz Hrvatske i koordinatorica radne grupe za izradu Statuta koja i ujedno učesnicima pojasnila niz nedoumica u vezi sa Nacrtom Statuta REKOM. Ovom prilikom se nekoliko učesnika učlanilo u Koaliciju za REKOM.

Zašto nam treba REKOM?

... [ovo] je jedinstvena prilika za sam region da ipak proba da i posle ovako groznog konflikta ... dođe do utvrđivanja činjenica i do toga da se ... teška kršenja ljudskih prava i ratni zločini, ne samo ne zaborave, nego da se prerade na takav način, da će ljudi ... u svojoj svesti uspeti da oblikuju spoznanje da treba svaki dan, ... u svakodnevnom životu, delati na takav način da se takvi konflikti ne mogli ponovo dogoditi. (Vlasta Jalušič, Mirovni inštitut, Ljubljana, Slovenija, Nacionalne konsultacije sa civilnim društvom, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011.)

I danas imamo u Sloveniji, kao što imamo u samoj Hrvatskoj, i u Srbiji problem sa poricanjem ... tako u Sloveniji i dalje imamo po moji oceni još uvek 80% ljudi koji jednostavno krivdu za izbrisane Slovenije prevalljuju na same izbrisane, što je apsolutni apsurd. (Aleksandar Todorović, Civilna inicijativa izbrisanih aktivista, Ptuj, Slovenija, Nacionalne konsultacije sa civilnim društvom, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011.)

Neki bi koristili žrtve u nedogled, kako bi mogli da sa njima manipaluriju u cilju ostvarivanja nacionalnih interesa. ... Manipulirali su, i još uvek manipulišu sa žrtvama ... da bi postigli svoje političke ciljeve, što je neprimerno, neprihvatljivo i uvredljivo. ... Baš zbog toga, da ne bi opet čekali 30 godina, kada će umreti ... akteri ovih događaja, i time ostavili prostor za pogađanja i manipulacije. (Fahir Gutić, Bošnjački kulturni savez, Ljubljana, Slovenija, Nacionalne konsultacije sa civilnim društvom, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011.)

... zaista slovenački veterani se nekako ni ne ne vidimo unutar te Inicijative za REKOM, jer u Sloveniji, u ratu za osamostaljenje, nije bilo ratnih zločina. Tako da mi se čini raščišćavanje tih stvari na području Slovenije nekako nepotrebno. Druga je stvar da pomažemo na neke druge neline ostalima sa područja bivše Jugoslavije. (Mitja Janković, Savez veterana rata za Sloveniju, Ljubljana, Slovenija, Nacionalne konsultacije sa civilnim društvom, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011.)

... kada pročitam slovenački ustav i vrednosti koje su tamo zapisane, sve usmerava na to da treba takvu inicijativu u svakom slučaju podržati, odnosno bar je ne onemogućiti, ... (Milan Brglez, Fakulteta za društvene vede, Ljubljana, Slovenija, Nacionalne konsultacije sa civilno-društvenim akterima, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011.)

... u takvom procesu u kome su u prvom planu činjenice o žrtvama, konstruktivno učestvuju i dojučerašnji protivnici, jer je minimalistički cilj takvog procesa, koji od učesnika ne zahteva nikakvo obećanje unapred o pomirenju, mnogo primerniji okvir za manje otežano suočavanje s prošlošću. (Vlasta Jalušič, Mirovni inštitut, Ljubljana, Slovenija, Nacionalne konsultacije sa civilnim društvom, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011.)

REKOM je edukativan proces

REKOM vidim kao neki edukativni proces za sve nas, i ... institualizaciju nekih pravila ponašanja i moralnih normi. To moram podupreti s time, da je svako od nas verovatno morao da se izbori protiv fašiste u samom sebi i naciste u samom sebi, nadam se da smo mi ovde svi to uspeli da odradimo sami sa sobom, i da to sa REKOM-om prenosimo na širu populaciju. ... naravno to se neće dogoditi ne danas ne sutra i možda ne prekosutra, al i jednog dana će se dogoditi, da svako od nas u sebi rasčisti sa nacizmom, sa fašizmom. (Aleksandar Todorović, Civilna inicijativa izbrisanih aktivista, Ptuj, Slovenija, Nacionalne konsultacije sa civilnim društvom, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011.)

REKOM ustanovljava činjenice, a ne istine

... jedna stvar je interpretacija, druga stvar je manipulacija s pogrešnim činjenicama. Jedna stvar je na primer da vi debatujete kako je mogao da se dogodi genocide u Srebrenici, ili kako se dogodio izbris, zašto se to dogodilo, ... koji su to momenti koji su do toga doveli, zašto su posledice bile tako ogromne kao što su bile. To su interpretacije, i uvek će biti različite, u krajnjoj liniji, upravo zbog toga je istorija nauka, jer se na osnovu utvrđenih činjenica različito interpretiraju događaji. Ali ono što REKOM želi da spreči, to je debata oko toga, da li je bilo izbrisanih toliko i toliko ljudi, da li je bilo ubijenih u Srebrenici toliko i toliko ljudi, da li je konkretna osoba potpisala konkretni dokument. ... REKOM želi da uspostavi konsenzus oko činjenica, koji će onda biti zdrava osnova za debate oko interpretacija. (Jovana Mihajlović Trbovc, Mirovni inštitut, Ljubljana, Slovenija, Nacionalni posvet s civilno-družbenimi akterji, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011)

... pojam istine je vrhunski ideologiziran, i time se zapravo ovde ne bavimo, bavimo se zaista činjenicama, poslasticama, brojkama, zaključcima koji se zasnivaju u formalnoj logici na nekoliko različitih dokaza koji se onda svedu u zaključak. ... ovo jeste neka vrsta škole, ne samo osnovnih građanskih pojmova, nego ... je i škola logike. (Svetlana Slapšak, Zavod za balkanske in mediteranske študije, Ljubljana, Slovenija, Nacionalni posvet s civilno-družbenimi akterji, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011)